



Република Србија  
ВРХОВНИ СУД  
Рев 19454/2024  
19.06.2025. године  
Београд

## У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица, Марине Милановић, Владиславе Милићевић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиоца Организације произвођача фонограма Србије из Београда, чији је пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић, адвокат из ..., ради дуга, одлучујући о ревизији туженог, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 11/24 од 20.03.2024. године, у седници одржаној 19.06.2025. године, донео је

## ПРЕСУДУ

**ДОЗВОЉАВА СЕ** одлучивање о ревизији туженог изјављеној против правноснажног дела пресуде Апелационог суда у Београду Гж4 11/24 од 20.03.2024. године, као изузетно дозвољеној.

**ПРЕИНАЧУЈУ СЕ** пресуда Апелационог суда у Београду Гж4 11/24 од 20.03.2024. године у ставу првом изреке и пресуда Вишег суда у Београду П4 384/22 од 09.10.2023. године у ставу првом изреке, тако што се **УКИДА** решење о извршењу Другог основног суда у Београду Иив 378/18 од 03.04.2018. године, којим је обавезан тужени АА из .... да тужиоцу исплати износ од 3.540,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године па до исплате, те трошкове извршења у износу од 7.833,00 динара.

**ОБАВЕЗУЈЕ СЕ** тужилац да туженом на име трошкова поступка исплати износ од 94.500,00 динара, у року од 8 дана од дана пријема писменог отправка ове пресуде.

## Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П4 384/22 од 09.10.2023. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је одржано на снази решење о извршењу Другог основног суда у Београду Иив 378/18 од 03.04.2018. године, у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 3.540,00 динара са припадајућом законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године па до коначне исплате, те трошкове извршења у износу од 7.833,00 динара. Ставом другим изреке, укинута је решење о извршењу Другог основног суда у Београду И Ив 378/18 од 03.04.2018. године, у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу, на досуђени износ од

3.540,00 динара, исплати тражену законску затезну камату почев од 08.05.2009. године па до 31.12.2015. године и у том делу је одбијен тужбени захтев као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 37.900,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж4 11/24 од 20.03.2024. године, у ставу првом изреке, одбијена је жалба туженог и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П4 384/22 од 09.10.2023. године, у ставу првом изреке. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена жалба туженог изјављена против одлуке из става другог изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 384/22 од 09.10.2023. године. Ставом трећим изреке, укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Вишег суда у Београду П4 384/22 од 09.10.2023. године и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажног дела другостепене пресуде, тужени је изјавио благовремену ревизију са позивом на одредбу члана 404. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23) прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене одлуке која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, у конкретном случају испуњени су услови за одлучивање о посебној ревизији тужиоца а ради уједначавања судске праксе. Наиме, према одредби чл. 5 Тарифе накнада коју од корисника наплаћује ОФПС (Сл. Гласник РС бр. 53/2008, 74/2008, 82/2008 – испр.) корисник је правно или физичко лице које на територији Републике Србије, обављајући своју регистровану делатност, јавно користи репертоар ОФПС, као и свако друго лице које јавно користи репертоар ОФПС. Из цитиране одредбе јасно произилази да обавеза плаћања накнаде примарно настаје везано за обављање регистроване делатности привредног субјекта (правног лица или предузетника). Собзиром да предузетник након брисања из регистра губи својство привредног субјекта, то су за спорове који се након тога покрену, па и поводом накнаде из активног периода, надлежни редовни судови. Отуда, имајући у виду наведено, али и материјалноправни закључак овог суда изражен у одлукама Прев 464/2020 и Прев 851/2021, стоји потреба за уједначавањем судске праксе.

Испитујући правилност побијане пресуде границама одређеним одредбом члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку није учињена битна повреда из одредбе члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужени је био власник предузетничке радње СТКР "Румабо", регистроване на адреси Новопазарска број 40, Београд, основане ради обављања делатности "трговина на мало половном робом у

продавницама". Контролом од стране овлашћеног контролора тужиоца, извршеном дана 7.4.2009. године, утврђено је да је у простору предузетничке радње туженог вршено јавно саопштавање фонограма путем радио апарата. Контрола је извршена у присуству овлашћеног контролора тужиоца и мајке туженог, ББ, која је потписала записник. Том приликом обављен је и телефонски разговор са туженим, који је упознат са правима и обавезама према ОФПС. Након што је утврдио да тужени користи фонограме, тужилац је туженом издао рачун, дана 30.4.2009. године на име јединствене накнаде за јавно саопштавање фонограма и на њима забележених интерпретација за годину 2009., са обавезом да дуг измири у року од 7 дана од дана издавања рачуна. Накнада за јавно саопштавање фонограма утврђена је у износу од 7.080,00 рсд, тужени је 15.07.2009. године платио износ од 3.540,00 рсд те је за уплату остао износ од 3.540,00 рсд. Радња туженог брисана је из регистра привредних субјеката Агенције за привредне регистре 27.05.2009. године. Опоменом пред утужење од 23.12.2015. године тужилац је позвао туженог да измири износ од 7,105,52 рсд, који износ чини преостали део главног дуга и обрачуната камата.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови позивом на одредбе чланова 123., 125., 127. 152. став 1 и 153 став 1, 3 и 5 . Закона о ауторском и сродним правима те одредбе члана 85. Закона о привредним друштвима, и применом члана 460. став 4 ЗПП, одржавају на снази решење о извршењу Другог основног суда у Београду Иив 378/18 од 03.04.2018. године у делу којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 3.540,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.01.2016. године па до коначне исплате и трошкове извршења у износу од 7.833,00 динара. Приликом оцене приговора застарелости, нижестепени судови заузимају становиште да се на предметно потраживање примењује општи рок застарелости од 10 година, те како се накнада односи на потраживање из 2009. године, а предлог за извршење поднет је 2018. године, закључују да потраживање тужиоца није застарело.

Врховни суд налази да је, приликом оцене приговора застарелости, материјално право погрешно примењено.

Обавеза корисника предмета заштите - да плате накнаду произвођача фонограма - произилази из одредбе чл. 125 Закона о ауторском и сродним правима („Сл. Лист СЦГ“, бр. 61/04), који се у овом случају примењује. Ова врста права може се остваривати искључиво преко колективне организације за заштиту произвођача фонограма. Тужилац је организација за колективно остваривање права произвођача фонограма (сродног права) у смислу одредбе члана 151 Закона о ауторском и сродним правима („Сл. Лист СЦГ“, бр. 61/04), која је наставила са радом као организација из чл. 152. и 154. а по прелазној одреби чл. 219. Закона о ауторском и сродним правима („Сл. гласник РС“, бр. 104/2009...). Битна чињеница за остваривање права на накнаду за јавно саопштавање фонограма је да такво постоји, а то је у овом случају утврђено.

Према Тарифи накнада коју од корисника наплаћује ОФПС (Сл. Гласник РС бр. 53/2008, 74/2008, 82/2008 – испр.) важећој у спорно време, одредби чл. 15., накнада за коришћење предмета заштите са репертоара ОФПС путем јавног саопштавања фонограма и јавног саопштавања фонограма који се емитује одређена је у јединственом износу на годишњем нивоу за календарску годину, независно од обима коришћења. Даље, тарифним бројевима одређена је висина накнаде према унапред дефинисаним критеријумима као што су делатност (угоститељски објекти, кафићи, ресторани, пекаре, дискотеке, спортски простори, пословни простори– банке и сл.,

превозна средства итд.) и површина објекта. Произилази да ова накнада има карактер годишње накнаде, што значи да обавеза плаћања доспева првог дана наредне године у односу на годину за коју се утврђује, те да се плаћа независно од учесталости и интензитета коришћења фонограма. Дакле, висина накнаде не обрачунава се нити наплаћује у зависности од обима коришћења у одређеном временском периоду, већ се утврђује према унапред одређеним критеријумима на годишњем нивоу без обзира на стварни обим фактичког саопштавања фонограма у објекту.

Отуда, ова накнада има карактер повременог потраживања чија карактеристика су sukcesивност по унапред одређеном темпу (годишње), самосталност сваког појединог давања јер се истим не измирује део неког дуга као код отплате у оброцима. Дакле, код ове врсте потраживања протек одређеног периода (максимално годишњег) ствара нови дуг а не обавезу измирења дела постојећег као код измирења на рате.

Најзад, од ове накнаде ваља разликовати накнаду која се у складу са Тарифом обрачунава по дану одржавања манифестације (нпр. тарифни бр. 19, 20, 21) односно када се не ради о повременом потраживању у смислу датог образложења која застарела у општем застарном року

Према одредби члана 372. Закона о облигационим односима потраживања повремених давања која доспевају годишње или у краћим одређеним размацима времена, било да се ради о споредним потраживањима, као што је потраживање камате, било да се ради о таквим повременим потраживањима којима се исцрпљује само право, као што је потраживање издржавања, застаревају за 3 године од доспелости сваког појединог давања.

Следом наведеног, како је у питању потраживање годишње накнаде из 2009. године које је делимично и плаћено исте године, а како је предлог за извршење поднет 19.02.2018. године, Врховни суд налази да је утужено потраживање тужиоца застарело, у смислу члана 372. став 1. Закона о облигационим односима.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу другом изреке донео применом одредбе члана 416. став 1. Закона о парничном поступку.

Одлуку о трошковима ревизијског поступка, садржану у ставу трећем изреке, Врховни суд је донео на основу одредбе члана 165. став 2., у вези члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку. Туженом су признати трошкови на име састава ревизије од стране пуномоћника адвоката у износу од 18.000,00, за састав приговора и поднеска по 9.000,00 рсд, за састав жалбе 18.000,00 рсд и за приступ на три рочишта по 10.500,00 рсд све по АТ, на који начин је добијен износ као у трећем ставу. Трошкови на име судски такси нису досуђени јер нису опредељени по висини.

**Председник већа - судија  
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

За тачност отправка  
Заменик управитеља писарнице  
Миланка Ранковић